

LA TRALLA

SURT ELS
DISSAPTES

5.

Diputació, 262

!! ESCOLTIN !!

Com han vist, LA TRALLA ja s'ha canviat la corbata; l'antic carreter és molt honrat, però també és molt trevallador, fins al punt de que en son ofici de tragar fardos d'un recó a l'altre, no l'hi quedava temps pera comunicar-se ab sos estimats llegidors.

El carreter, honrat y trevallador, donchs arpenit de tot quant pugui haver fet que resultés causa d'agravi, se retira per el foro.

¡Adéu! ¡A reveure, y gracias!
Y entrém á las explicacions. El Gnom, aquell aixirit individu que, á primers de any, s'ens va presentar en el despaig de nostre digníssim Director, ha sigut nomenat definitivament representant general de LA TRALLA en todas las corporacions y festas y llochs clars y recóns foscós en que li convingui ferla petar ó en que hi hagi algú digne de rebre. Per aquest objecte s'ha fet, per sa propia voluntat y per sa forsa, Diputat á Corts per Barcelona, ha entrat en relacions molt intimas ab els respectables guetos del Senat, ha pres lloch en la Diputació, s'ha fet amic d'un gatet blanc que s'entafura per tots los recóns y reconets de La Perdida, ha adquirit el títol de Marqués pera poguerse rossar ab nostra aristocracia, ha firmat un contracte ab en Figuerola (el reporter) y hauria entrat en l'Ajuntament si'l bó de'n Palet de Rubí no li resultés, precisament, contrincant en el cárrech del quento.

Un redactor del Diluvi li ha promés deixar-li constantment els passes pera'ls teatres, ab la condició precisa de no dirne res á ningú.

En Joan Maragall y en Lluís Domènech y en Rusiñol, li han promés explicarli's los somnis y lo mes íntim de sas mes íntimas concepcions y ideas.

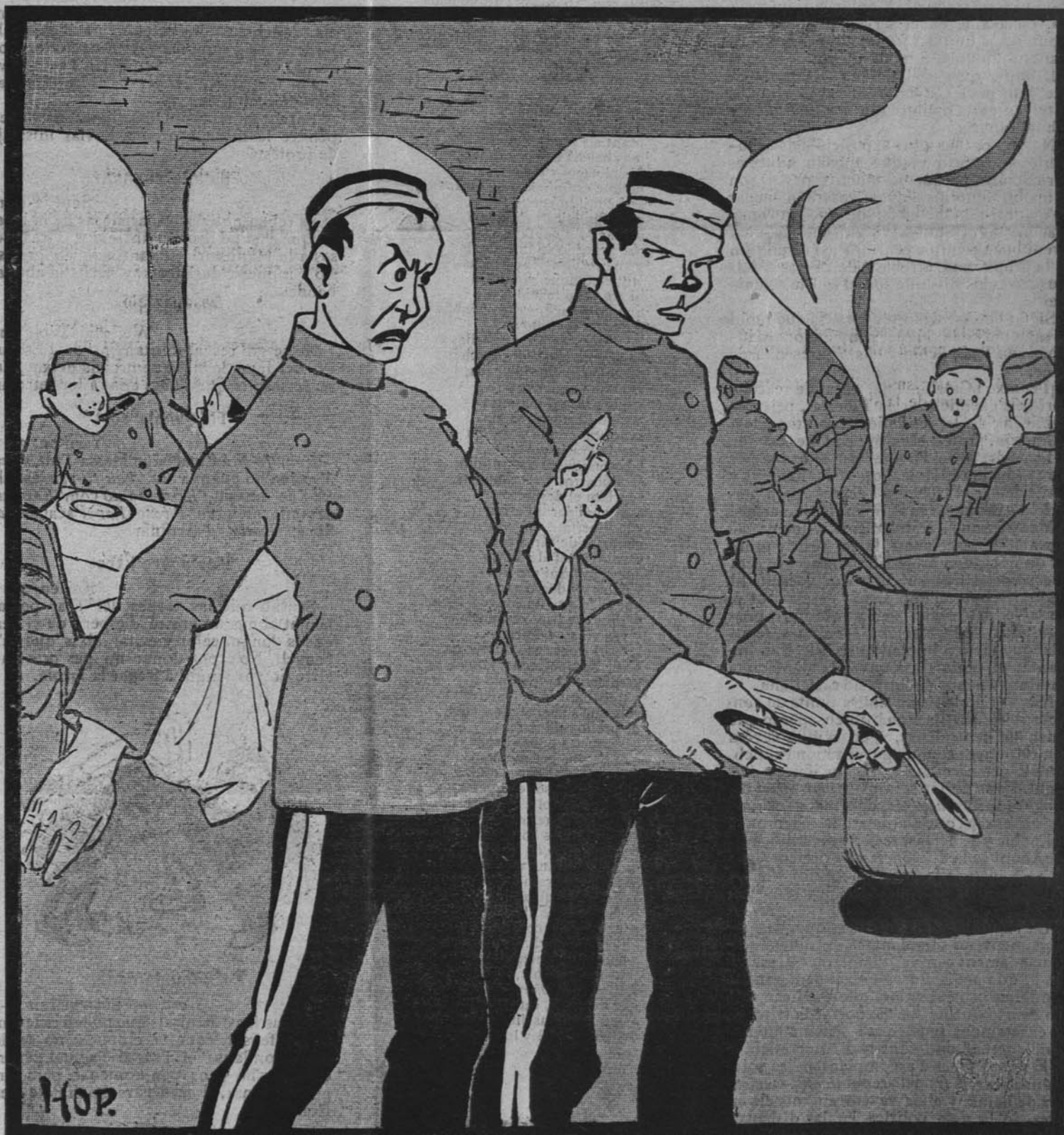
En Nino li ha vengut el secret de la forsa.

Y hauria cercat per alguna altra banda la lleugeresa, si no se la sentís personificada en si mateix, puig no hi ha exhalació eléctrica ni rapidesa de canó de sis que'l sobrepuigi quan córra, quan bufa, quan xiula y fins quan péga, qu'és quan fa riure més.

Y ara, prou.

¡Salut, Gnom!
Els redactors de LA TRALLA, ab un cinquet als dits, brindan en el dia d'avuy per la teva salut y per la de la teva temible y temuda tralla.

NOSALTRES

EL SERVEY OBLIGATORI

— Oye tú, yo creía que con el servicio obligatorio, ricos y pobres seríamos lo mismo, y ahora veo que aquellos de la mesa, no es rancho lo que comen!

El Servei obligatori y'ls contacles REPUBLICANO-SACRISTANESCO

Si'l Senat hi ve bé, el servei militar obligatori serà un fet a no trigar. ¡Albricias, senyors avensats lliberals y demócratas!

Calia comensar aquesta *Xerrameca* felicitant coralment a tots els que, dientse demócratas, sembla que tinguin una preferència especial envers tot lo que fa olor de esclavitud y autocràticisme.

Els catalanistas, que som tan reaccionaris, sentim la rojor a la cara y la rabia al cor cada cop que per medi de lleys y decrets se'ns imposan obligacions atentatorias al lliure arbitri de l'home. Prò'ls republicans de l'unitaria república, sembla que tot lo que porta un nom ab tendència absolutista y esclavitudora'ls plau y'ls engresca. Per això ténen en son programa'l servei militar obligatori, apart de las moltes altres disposicions extremadament antiliberals, que no detallém avuy perque volém tractar are exclusivament d'aquest assumpto d'actualitat.

El sol-fet d'anomenarse OBLIGATORI fa que a n'els catalanistas nos repugni y se'ns fassi odiós aquest sistema de quintas, com nos repugna y odiém ab tota l'ànima tota lleva, tota quinta, que fa de l'home un esclau dels altres homens y rebaixa la dignitat del ciutadà.

Sorteig per una banda y rifa ignominiosa en el servei actual. Y obligació, imposició, esclavatge en el servei predicat pels republicans unitaris y que, dintre poch, implantarà un govern monàrquic.

L'ample esperit lliberal y democràtic que informa'l Catalanisme rebutja abdós sistemes per entendre que son indignes y inhumanitaris.

No vuy pas fer aquí exposició dels arguments indiscutibles que apoyan aquestes afirmacions, perque ni tinch espay ni son tampoch ignorats. Quí gosará a negar qu'es anti-liberal el fet de que un PODER PÚBLIC, sigui quin se vulgui, monàrquic ó republicà (sempre centralistas) arrenquin de la propia casa, arrebaixi dels brassos dels seus pares als fills que son el seu manteniment?

Sigan obrers, sigan senyors els que rebin el sagell d'esclau ¡qué se'ns endona! Homens son tots y, com a tals, lliures han de esser.

¡Per això'l Catalanisme, titllat de reaccionari pels enemics de la llibertat, pels republicans de la república absolutista de'n Salmerón, protesta sempre de l'atentat que es fa als drets de l'home obligantlo a servir al rey (ó a la república, que's lo mateix) y fentli deixar el treball ó'l despatx pera portarlo a gaudir inútilment pels quartels!

Mentres que'l Catalanisme, vilment calumniat de reaccionari, fa del servei militar un ofici, una professió remunerada pera que serveixi qui vulgui y qui vocació hi tingui. Rebutja l'imposició y l'esclavitud y, per això, defensa'l sistema voluntari, prenent patró de las nacions avensades, federales, que'l tenen implantat ab éxit, com implantat el tenia Catalunya, la democràtica Catalunya avans de l'invasió castellana.

May el Catalanisme tindrà punts de contacte ab els partits monàrquics, per lo que tenen de centralistas, y, en cambi, veyém ben clarament com un govern monàrquic, format per *sacristanes*, segons frasse dels republicans unitaris, implanta una part del programa revolucionari dels mateixos unitaris avensats, que alardejan de redemptors del poble y de defensors de la seva llibertat.

Ahont es la diferencia que pretenen que hi hagi entre la forma monàrquica y la republicana dels Lerrouxos y Salmeróns? ¡En lloch!

La república dels vividors, que, desgraciadament, no s'implantarà, y dihem desgraciadament perque, d'implantar-se, es veuria lo que are'ls ilusos no vehuen: aquesta república centralisadora que predicen com un *manná* que'ns ha de portar la felicitat, es exactament igual que'l sistema monàrquic actual, en lo que té d'autocràtic.

Els *sacristanes* d'are implantan las solucions lliberals (?) dels republicans, *sacristanes* de demà, y aixís veyém en tots els ordres de la vida política, en las disbaixas dels Ajuntaments, en la forma del sufragi, en la contribució de l'Estat, etc., que'l programa republicà de'n Salmerón es perfectament realisable baix la soberania d'un monarca, mentre que las solucions lliberals, y

democráticas del Catalanisme y del Federalisme no podrán may esser implantadas per governs monàrquics ni repúblicas centralistas.

Ergo: dígalí barret, dígalí sombrero. Dígalí república unitaria (barret), dígalí monarquía (sombrero), tot es una mateixa cosa: ¡tots son una colla de sacristans distresats!

GNOM

Ya pareció Torquemada

Fins la xistera de'n Roca y la gorra del Anglés y els mitjons de'n Corominas y las botas de'n Lletget, varen escriure's el dia que'n Lerroux a n'el Congrés va vomitar las paraulas que poso al comensament. En Rusiñol atacava y posava de relleu el poch resultat que dona això de parlar no més, absorvint ab tonterias el temps que fa menester per encarrilar la marxa del assumpto de govern y buscar formas y medis perque'l país vagi be, quant vá sortir fent el ximple l'Emperador dels fideus, ¡Ja pareció Torquemada! va interrompre satisfet ab l'intent de fe una frase y justificá'ls llonguets que li pagan uns que badan una miqueta mes qu'ell, ¡ja veuhén quina sortida d'efecte mes convincent! Ell que sab que'n Torquemada no pareció, que ja hi es, ell que li consta de sobras que l'inquisidor modern es el que organisa vagas perjudicant als obrers que pateiven fret y gana mentres ell s'atipa bé, y qu'ha lograt enfilar-se usant els procediments mes baixos y mes indignes d'esplotació y mala fé, perque es un *mano* qu'escanya sense miraments, ni lley, que si publica periodrchs no paga als pobres obrers per gastarho ab mil tiberis y ab conspiracions y techs, y que no dona cap ordre ni posa cap manament que no sigui en consecuencia pitjor qu'un *auto* de fé, que sol caure a las costellas de la gran massa inconscient. Es aquest el Torquemada, es el que aquí coneixem y que's retira una mica fins ab Lerroux mateix, es aquest el que si un dia per desgracia governés, que será quant estornudin els llobarros y els xanguets, veuriam el despotisme escampat per tot arreu y la llibertat... lligada ab ferros de cap a peus y estingit tot alé d'ayre que signifiqui progrés y debers y democracia que és lo que no convé a n'ell, perque predica conciencia y ven vinagre dolent. No hi trobas cap diferencia ab el Torquemada (?) que predicant l'autonomia y treballant molt de ferm vols que's fassi alguna cosa de profit y d'interés per aquesta pobre Espanya que s'acaba per moments? Ell no hi está per paraulas ni per discursos d'aquests, que tenen molta retórica y fullera y res més, vol iniciativas bonas, demana such de cervell que porti d'una vegada la nació per camins drets, lo demés es quixotisme lo demés es fe'l beneyt, y això no pot consentirho l'home practich, que vol fets y activitat y energia y en una paraula, seny. Aquest es el Torquemada que deyas tú, cap espés, y no hi trobas diferencia de lo qu'ets tú y lo qu'es ell?

PEP DE LA TRALLA

La qüestió Japo-russonesa

(DE NOSTRE CORRESPONSAL PARTICULAR)

PEL CABLE SUBMARÍ

Arribada

Yalu, 2-t.

Fa quatre días que som aquí, esperant la desitjada batalla, prò aquesta no arriba may, ni de moment crech que arribi; lo que sí ha arribat han sigut tres llores y dos garças destinats al governador de la plassa, que's un pirotècnich de primera.

Temperaturas baixas

Seul, 4-10 m.

Aquí tothom s'alimenta de gelats y cosas fredas; es impossible encendre foch; ahir una granada japonesa, avans d'arribar a terra, estava ja glassada. Vist aixó, sembla qu'are las tirarán embolicadas ab drapets de llana.

Concell

Port-Arthur, 2-7 t.

Recomano a l'amich Hop tingui prudencia, donchs, segons telefonema d'ahir a la tarde, vareig sapiguer que Emperador Corea, al obrir correo y veure LA TRALLA, va agafar fort atach de nervis al contemplar abdómen abultat.

Tornat en sí, reuní alts dignataris y's feu pendre la mida, acordant enviar missatge de protesta.

Batalla sagnant

Seul, 2-11 n.

Es reben noticias esgarrifosas de la batalla que s'ha de lliurar dintre dos ó tres mesos a la Manduria, fixantse ja ab precisio'l número de morts y ferits d'abdús bandes.

Desaparició

Wei-Hai-Wei, 3-m.

No se sab res absolutament de l'Escuadra del Japó; fa días que no s'ha deixat veure; se sospita que s'hagi anat a fer retratar.

Ting mala sort

Yarn-pu, 3-4 t.

Kuan-ju-go a Escachs en Massa-Tuff Nyau-Nyau m'ho guanya tot. Tan-fu-riós estich, Ka-San Joseph, Ke-sen aixó com Kap-san, demano ab gran Pa-xio Fas-si acabar Sa-Sort Siem-ting d'arruinar.

Mes sobre'l fret

Korien, 4-7 t.

Se sab que las tropas del Tsar portan penjat al nas un grasol d'esperit de vi perque'ls dongui calor y evitar aixís que se'ls congeli. No's pot donar un pas que un ó altre no vos vingui a fregar la tarota.

Nomenament

Port-Arthur, 4-n.

Vistas las dificultats que poden esdevenir per defensar aquesta ciutat y no tenint prou confiança el Tsar ab l'actual general en cap, s'ha pensat en nomenar, pera dirigir la defensa, al gran estratègich Palet de... Consúms.

Mes del nomenament

Port-Arthur, 5-12.

Sembla que lo que ha fet decidir a l'Emperador a fer aquest nomenament ha sigut

l'home sup el exar as on

l'home sup el exar as on

l'article d'un diari de Barcelona, en que enumera las mil y una (exactas) accions en que aquell *vizarro* ha pres... part, y que'l posan a l'altura d'un segon Anibal.

Canoneig

Yalu, 6-12 m.

Fa rato se sent un tort canoneig per la part de llevant. Hi ha espectació.

Desmentint-ho

Yalu, 6-1 n.

Resulta fals lo del canoneig. Es que aprop de casa feyan la pilota. Dispensin.

Prohibició

Port-Arthur, 6-4 t.

Realment, LA TRALLA de la setmana passada ha portat perturbacions a n'aques taca-pital. El governador de la plassa, al veure l'instantánea, prohibí tot seguit l'entrada d'aparells fotogràfics a la mateixa.

Grave error

Yalu, 6-12.

L'altre dia va haverhi forta alarma, donchs als aforas de la ciutat una companyia russa feu foch durant mitj' hora contra'ls ninots de palla de las masias del voltant.

Al donarse esment el quefe que manava las foras d'aquesta equivocació, va intentar suicidarse menjantse mitja dotzena de orugas y tres birollas de bastó de mando.

Punteria

Xemulpo, 7-3 t.

Mentres el general Xu-liu s'estava prenent la fresca (donchs per fret que fassi sempre suha) a la finestra del palau, una bala japonesa, enjegada ab acert, va arrencarli mitj bigoti. Aixó fa que fassi ja días que ningú li pugui parlar mes que de perfil.

Gasto enorme

Port-Arthur, 7-2 t.

Noticias de Vladivostok diuhén que'ls japonesos varen estar bombardejant la plassa durant dos horas y mitja, lo que'ls hi va costar aproximadament tres pessetas.

La Pau

Fes-san, 8-3 t. (urgent).

Acaban de comunicarme que s'ha firmat la pau, lo que'ls trasmeto ab reserva. Visitaré ministre y confirmaré ó desmentiré noticia.

¡Desmentelxo!

Fes-san, 8-6 t.

¡Segueix! Russos 300..... ¡ahl!..... esgarri-fós..... japonesos.... torpeders.... terrible... ¡ohl!..... ¡vessament de sanch!.....

F. M. P.—Corresponsal.

Dibuixos d'Ostia.

La bandera catalanista

No sabem fins ahont arriba la malicia dels elements de *La Publicidad*, al anomenar aixís la bandera catalana, com avans l'havien nomenada de *pingajo catalán*.

¡Tant enllà els dú el menyspreu que senten per nostra nobilissima bandera que, no podent abolirla de fet, s'accontentan ab la pretenció de feila odiosa als correligionaris presentantla com a exclusiva de determinats elements?

Pró sí, renegan de la Patria; ben clar ho manifestan. No regoneixen sa ensenya. Diuhén la *bandera catalanista*, volguent dir que únicament els catalanistas ens hi aixopluguem, essent que aquest bandera es dels catalans, de tots els catalans.

Prefereixen envollcallarse ab l'altra. Que ho fassin. Tal para cual, prò no'ns la fassin exclusivament de nosaltres la catalana, perque aixó es una falsedat, puig ella es l'ensenya histórica d'un poble brau que fou lliure y que ho vol tornar a esser.

No repeteixin, donchs, *bandera catalanista*, sino que se'n digui *bandera catalana*.

Aquesta es la denominació justa. La bandera catalana deixá d'onejar oficialment quan nostra Patria perdé sa llibertat.

El Catalanisme ha aparegut, precisament, per tornar l'oficialitat a la gloriosa ensenya de las quatre barras. Prò aquesta existia ja avans de que moviment catalanista existís.

La bandera del Catalanisme es, sí, la catalana prò la denominació, l'esperit del calificatiu qu'aquella gent li dona, no'l podem admétre.

Ab tot, si aquells catalans volen renegar de sa Patria rebutjant l'axopluch dels amorosos plechs de sa ensenya, no hi tenim inconvenient.

¡Que sempre, y únicament, la bandera catalana serà la bandera dels bons fills de Catalunya que tinguin a honra'l dirse catalans!

* * *

«Solo» del Redemptor

(Música de El Rey que rabió)

Yo que siempre de los Reyes me rei,
yo que siempre de los Reyes me burlé,
yo que siempre esto al obrero prediqué,
hoy me encuentro con que vienen por aquí.

Es por eso que me escamo con pesar,
pues que veo que ya llega la ocasión
en que el pueblo con razón podrá juzgar
de que soy un sinvergüenza fanfarrón.

¡Ay de mí! ¡Ay de mí,
si acabaré ahogado
yo que siempre rei!

No soy tonto, y, por eso, al meditar
que al llegar aquí mi amigo puede ser
que me obligue a acompañarle a pasear
y mi nombre y mi fortuna eche a perder.

Enseguida he calculado con pavor
que no tengo otro remedio que evacuar
y pasaje ya he tomado en un vapor
que hasta América, veloz, me ha de llevar.

¡Ay de mí! ¡Ay de mí,
si acabaré ahogado
yo que siempre rei!

No me cuesta este viaje ni un real,
pues la Patria, agradecida a mi gestión,
echa mano de la Caja Nacional
y me paga, generosa, la evasión.

Es por eso que me voy sin esperar
la visita que mi amigo piensa hacer,
y aun confío que, de vuelta, he de encontrar
que respeta aún el pueblo mi poder.

¡Ole ya! ¡Ole ya!
Mientras el pueblo sudaba
yo voy a pasear.
¡Ole ya! ¡Ole ya!
Y ahora viva el pueblo
y la Marcha Real.

Per l'adaptació,
MONGETAS

DESDE PORT-ARTHUR

DEL NOSTRE ENVIAT ESPECIAL

Març 1904

II

A n'a l'altre els explicava
la meua gran aflicció
pèl robo d'una *vajilla*
y uns tamborèts molt bufons
que m'havien fet els russos
per mor de ser del Japó;
are ja han prés altres midas
(lo més russófil del món)
que'ns obligaran a pendre,
tant si volém com si no,
més catxassa y més paciència
que'l mateix patriarca Job.

La principal d'eixas midas
(que's la que m'ou més remor)
consisteix en que desd'are,
tant qui ho vol com qui no ho vol,
es provehexi de russos
per guardar's de la fredor.

Després, que, qui dú cartera,
sigui grech, sigui espanyol,
la tingui de pell de Rússia;
fent totalment exclusió
del cartró y altres materies
dels que se'n fan a trompóns.

Fins aquí ré'm distrauria
tant com me distreu aixó,
si no fós la gran frisança
y el malestar horrorós
que se sent ja fa molts dies,
desde que, ab espant de tots,
s'han apujat els queviures,
el petróli y els carbóns;
el pa, ho ha fet de tal modo,
clavant tant terrible bót,
que la gent, tota espantada,
ha proclamat tot d'un cop
que'n lloch de pa's menjaria
pastelillos y turróns,
y que'n contes de petróli
y de carbó, per fer foch,
al cóure la carn de l'olla
ho farém encenenet róm.

A ultima hora'm diuhen
que l'esquadra del Japó
fa poch qu'ha tocat guillada
y que's lluny del nostre port;
els uns diuhen que's per fástich,
altres diuhen que's per por
y els més s'inclinan a creure
que'l que pretén es fe'l mort
perque aixís el millor dia,
trovanntos fent el badoch,
ens clavin una *emboscada*
y es fassin duenyos del fort.

D'aquest modo están las cosas
en aquerest encantat port;
y, mentres tant, jo'm preparo,
aprofitant l'ocasió,
a marxar cap a Xemulpo,
desde quin punt, si Deu vol,
prometo endressar una carta
als amables llegidors,
relatant tot lo que passi
y que *llami* l'atenció
en aquell troc de terreno
que avuy dominan els groch.

Ab aixó, fins el dissapte,
i esperarlo ab efusió!
mentres de tot cor desitjo
que'estiguin tots sans y bons.

UN BREVIARI

Com si's tractés d'una
representació del lntim, el
Cel nos va regalar una
pluja de consideració l'
avan-passat dimecres, in-
fluit potser pels *perdidos*,
que no perdonen medi
pera destórbarels éxits del
Catalanisme.

Pró's varen fer repicar, perque ab tot y la
pluja, la relatiuament espayosa sala d'espec-
tacles del carrer d'Aribau se trobava molt
concorreguda al punt de comensar la sego-
na funció de las que'l Foment Autonomista
Catalá ve donant a benefici de las sevas es-
colas gratuïtas catalanas.

El local oferia un cop de vista deliciosis-
sim, puig que per palcos y butacas s'hi veyia
un bé de Deu de caras macas, que'ns feyan
venir unas ganas comprometedoras de de-
ixar la nostra posició solterial pera anar a
oferir la nostra má a las bellas femeninas
que, en gran número, omplian el teatre. Ja
estavam a punt de ferho, quan el teló's va
alsar y comensá la representació de *Lo Cor*
del Poble, de l'Iglesias.

¡Ah, si tingués espay! ¡quina ressenya
sortiria de la meua ploma! Pró cal confor-
mar-se ab el poch lloch que las exigencias
del nostre insípít Director me deixa pera
fer constar que tots els Pomars varen estar
deliciosos. Certament, y are parlant en se-

rio, que no podíam esperar d'un quadro de
companyia compost per *amateurs* una tan
excelent interpretació de l'obra de l'Igle-
sias, ni un tan encertat moviment escénich,
ni una tan minuciosa y adequada *mise* com
la que'ns varen donar, puig fins se cohian
las secas devant del públich, sense que
aquestas desentonessin de l'artística armo-
nia que presidia la representació.

Y quén dirém dels altres actors, dels
pochs que no tenen la sort de formar part
de la simpática familia Pomar? ¡Ah! Aquell
adroguer mudat... ay, en Fidel, aquell vell
enrogallat y aquell aixirit corista, ens va-
ren impresionar tant que tota la nit vaig
somniair que'ls japonesos eran a S. Martí...

En cambi, l'apuntador també era de can
Pomar, y, com es natural, cumplí excelent-
ment el seu *cometido*.

Mes, permetin que reposi perque no mes
que de pensar ab el *Sense sogra* que'ns va-
ren donar per postres, sento que'l ventre'm
fa mal del panxó de fiure que'ns hi vam
fer.

Una nena (relativament) va fer las deli-
cias de la concurrencia ab la seva ingenui-
tat corpnedora. Portava un vestidet de
mariner d'una blancor puríssima y unas
trenas de sedosos cabells, que queyan sua-
ment en rulls brillants, com unas sabatas
de xarol, per damunt de sas espatllas.

Donada l'edat infantilíssima de la nena,
créguin que no's podia demanar mes. Va
representar el seu paper deliciosament...
¡Llástima que sigués tan horrorosament
lletja!

Els actors que, plens de voluntat, esmer-
san sas excelents condicions pera cooperar
a la patriótica obra del Foment Autonomis-
ta Catalá, los hi doném desde aquí grans en-
horabonas, tal com desde'l palco (que os-
tentava l'hermosa bandera brodada de La
TRALLA) els hi enviarem nostres sincers y
entusiastas aplaudiments, tribut de la nos-
tra Redacció, que hi assistí casi bé en pés,
pera juntar sos picaments de mans als in-
nombrables que la distingida concurrencia
els hi tributá en pach de sa tasca mes que
excelent.

Y fins a un altra!

TALIÓ

FUETADAS

Els covarts, gallinas y mándrias may nos
han merescut respecte. Per aixó a n'aquells
llémanas de *El Pueblo*, de Tortosa, que'ls hi
oferíam l'import del viatge perque vingues-
sin a Barcelona a dirnos de paraula lo que

covartment escribian en el seu *modesto* y
ignorat periódich, no'ls hi podém concedir
mes beligerancia en las planas del nostre
estimat setmanari, pera no fastiguejar als
nostres llegidors. Prou llengua y mes llets,
senyors obreros sistema Lerroux. Se veu
que las cómodas maneres del seu amo,
mestre, *amigo* y redemptor son fàcils d'
apendre: xerrar molt y després.... camas
ajudeume!

Aixís, a la vostra columna y mitja, tota
plena de fugidas per la tangent, escrites ab
la ma tremolosa, y ab la camisa sense tocar
al cos, hi responém ab un *somris desprecia-
tiu* com el del panxampla de L'Alegría que
passa.

Ab el canguelo que gasteu, tremolo de
pensar ab lo ben guarnit qu'estará aquest
trocito (ab c.) d'Espanya'l dia que toquin
a repartir.

**

L'ex-curandero y ex-federal Ardid está
petant de dents perque l'Ajuntament ha
encarregat al conseqüent republicà federal
Sr. Laporta la biografía del gran Pi y Mar-
gall pera l'acte de colocar son retrat en la
galería de catalans ilustres.

Donchs qui volias que la fes? Tú? No
veus qu'en Pi y Margall si tornés, t'escupi-
ria la cara per cara-girat y profanador dels
sants principis de la República Federal.

A tú t'encarregarem la biografía den
Lerroux el dia que coloquem la seva efígie
allá ahont mereix: a la...!

**

En Palet de Rubí pot estar mes que sa-
tisfet. Fins li han *representat* un *meeting* en
la Fraternitat pera obligar a ficarlo a con-
sums.

Ja ni vergonya ténen pera amagar la fam
que corra. ¿Qué n'ha de pensar Barcelona
d'aquest interès en empleyar a consums a
n'en Palet de Rubí. substituhint ab ell a un
empleat tan honradíssim que fins els *perdi-
dos* no han gosat a calumniarlo?

Es que pera'ls republicans del *trust* es
un delicté l'esser honrat?

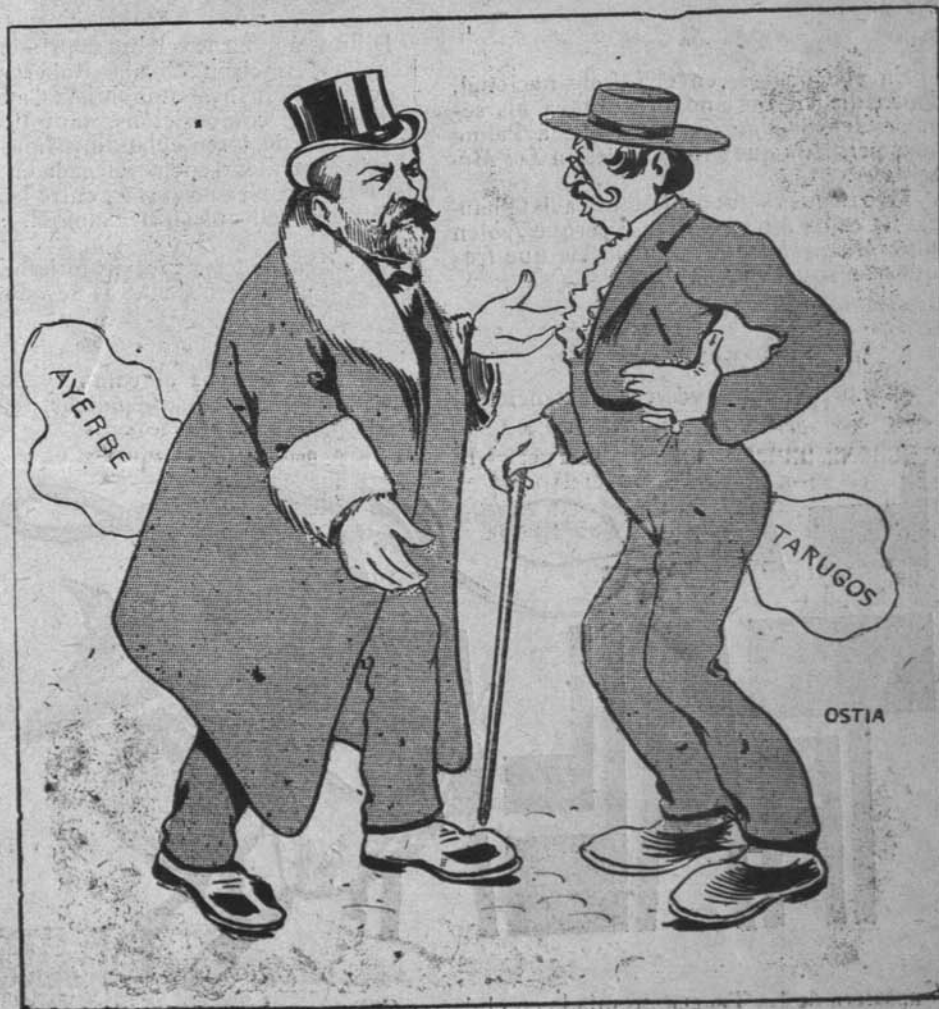
—Sí!

**

A Madrid ha mort un altre home de mi-
seria. Segons noticias era un obrer sense
feyna que havia anat a la *Capital* en busca
de treball y atret per las noticias de que ab
la subvenció que'ls *perdidos* varen afanar
de las *provincias* pera regalarla al Ajunta-
ment de la *Villa y Corte*, tot seguit podria
afanyarse las caixaladas.

Mentres els republicans de llauna vagin
fent aquestas *reformas* en benefici dels
obrers, no estaria de mes que en el projecte

Representacions d'actualitat

«LOS DOS PILLETES» (Les deux Gosses)

LLUM

de la Casa del Pueblo hi afegissin un tros destinat a cementiri gratuït.

Al menys els obrers qu'esperan matar la gana quan els perdidos mánin podrien morir-se confiats... y sense gastos.

A la Fraternitat Republicana, segons m'han dit estan mes contents que no pas un gos ab un os.

M'han dit que no fa gayres días va presentarshi un senyor molt distingit y molt conegut de certa colònia, ab l'en-carrech de proposar a la Junta Directiva d'aquesta entitat, que'l local de la mateixa, servis d'hostatge a cert individu que segons se murmura fa días ha de venir a nostre ciutat, si el tiempo no lo impide, el mes que vé.

La Junta Directiva de la Fraternitat Republicana no sols va acceptar ab agraïment dita proposta, sinó que segons se ns ha dit, esta disposada a adornar els salons ab escuts alegòrics y dignes del que ha de venir a honrar dita societat. Crech que ja han encarregat un lilit de Viena y mitja dotzena de cadiras de 12 duros la dotzena y 3 arrobas d'escuradents, perquè, per lo que's veu, es lo que necessitaran mes ab la serie de apats y meriendas democráticas que tenen en projecte y en la que hi assistirà aquest foraster.

Aixis m'agrada, perdidos, al menys demostrareu ser agraïts dels socorros que ab tanta proguialidad os proporcionan del fondo de los Reptiles.

Se parla ab molta insistencia y sembla que hi ha esperansa de que, vista sa impotencia, plantegi en Maura, ab urgencia, la qüestió de confiansa.

Sempre es, donchs, una esperansa veure als de dalt tan trempats, perquè lo qu'es pe'ls manats, tenim tanta desconfiansa que ni ab qüestions de confiansa podem viure confiats.

Per barra y demás aneu sempre a trobar els Senyors que fan l'Esquella de la Desgracia, aquest setmanari semi-piripitipi.

La setmana darrera, abaquella sans façon que tant els caracteriza, publiquen una sessió del Ajuntament ilustrada, en la que, després de fer públich els projectes d'alguns dels regidors republicans, projectes sense solta la majoria, vé a dir que si no's pòden portar a cap es degut a que la Caixa de nostra ciutat está completament buyda.

Y, donchs com voléu qu'estigui, criaturas? Com voleu que hi hagin diners si encare s'estilan regidors per l'estil d'aquells que intervingueren en el negoci del Marqués d'Ayerbe.—Oy Roca y Ruch?

Ja feu un bon tronch, ja, ab en Rach, Rach!

En el Congrès, en el safreig nacional, l'altre dia en Soriano preguntava als senyors del banquillo azul per qué a Palma no's permetia que's representessin Los Miserables.

Si jo hagués sigut de'n Maura aviat l'hauria fet callar a n'en Soriano; perquè volen més Miserables que alguns dels que frequenten aquella casa?

Retallém d'un diari:

«Lo periódich España crida l'atenció del

Temeritats municipals

Es mes facil, ben segur,
fé entrá un clau per la cabota,

que fer entrar aquest palet
pel dintell d'aquesta porta.

Govern sobre'l nou periódich The Vigo Vigilant, que's publica en inglés a Vigo y'l redactan los oficiales de la Companyia del cable; demostrant aquest fet la preponderancia británica en lo comers y la propaganda del idioma inglés y de la religió anglicana.»

Fa gracia aquesta noticia y crech que fa riure en gran el demanar que's vigili al The Vigo... Vigilant.

Y are, en serio: ¡Ja'ls tindré al demunt que no'ns en adonarem, ja! Sort que are ab la movilizació la Patria's salvará de las salpicaduras rús-japonesas.

Respectant els sentiments patriòtics, ¿eh que son aixierits aquests misters?

Donchs ja veuran las que vindrán.

Dilluns a la tarde celebrá sa primera festa la nova «Associació Escolar Robert», en el local del «Foment Autonomista Catalá».

Totas las composicions, tant literarias com musicals, foren aplaudidíssimas per la nombrosa concurrencia aplegada en la sala del Foment, plena a vessar, entre la que hi lluhia un vell aplech de xamosas senyoretas.

Va acabar la festa cantant tothom, a peu dret, l'himne patriòtic «Els Segadors».

Establím gojosos el cambi y desitjem llarga vida als valents periódichs, defensors

dels nostres ideals autonomistas, L'Autonomía, de Sant Andreu de Palomar, y El Federal, de Las Cortes de Sarriá.

Benvingut y ja las armas!

De Sallent

Sr. Director de LA TRALLA:

A horas d'are tinch la seguretat de que'l «Sagalet nou» que l'altre dia sostenia que Sallent aviat ja no figuraria en el mapa per lo olvidat y descuidat que's trobava, s'haurá ja desdit de la seva profecia y a mes d'ell quins li retiraran tot credit y confiansa com a profeta serán els tres massots que capitanejan a n'els fraternals de camama, els quals, d'ensá que tingueren la mala fortuna de ferse elegir regidors pe'ls bons minyons que tenen a las sevas ordres y qu'encara no hi veuen de cap ull, no ha passat setmana ni setmaneta qu'un ó altre periódich no'ls fassi rosegar poch ó molt la... goma de las sevas pretensions fracassadas que tant y tant s'estira. Encare tot aixó si d'aquí no hagués passat, no foren més que ditades de procedencia local que no més tendeixen (solsament que per entreteniment) a treurels la bruticia de la cara; pro lo corrent es que n'ha vingut un altra de ditada, ó mes ben dit, batzegada, molt més forta que, cap procedent de altas esteras y ha donat de plé a n'el pobre «Pep Fandillas» fentli fer ayguas; «ó t'agafas a n'aquí ó be't faig ofegar» deya ben clarito perquè ho entengués sense necessitat d'interpretes a n'el diploma de militar qu'a favor seu va extedir's. Y a rahó d'ell—no sapiguem que fer—aquest diumenge passat no van faltarhi las corresponents anadas y vingudas d'aquell agutzil tan llarch com llenguardó convocat a sessió extraordinaria. En «Pep Fandillas», devant de l'alarma dels seus companys de militar que, de moment, no s'explicaven el perquè d'aquella sessió, tot descompost, va ensenyarlosi'l document de referencia, els ho llegí ab veu apagada y plorosa y era tanta la pena que feya'l contemplarlo que fins aquells tres «concejals» femellas que d'ensá que ho son no han obert poch ni molt la boca, no pogueren aguantarse'l plor y tingueren qu'esbotzar fentho a llágrima viva. Qui dimoni havia influït a prop del senyor Governador pera que'ls hi fes aquella recepta?—Aixó rumiavan tots preocupats, quan de sobte'l matuter Catllera donantse un cop sech al front los recordá que'l conseqüent «Pep de las Burras» en una conversa qu'havíen tingut poch moments avants li havia posat las cosas en clar. Dos eran los elements qu'havíen treballat y contribuït a prepararlosi, aquella «sotragada». Els

uns, com era de suposar, eran els catalanistas carcas (nom aquest que'ls avensats de camama ens donan quan volen parlar de catalanisme) y els altres eran dos dels seus que'ls feyan l'amich y qu'un pastor (que no conexia un mot de lletra) els va sorprendre al peu d'una barraca mentres enllestian un escrit de traició que'ls posava a la picota per'enviarho a un periódich.

Dels primers tot s'ho pensavan (es clar com a carcas) pro dels altres un jahl pronunciat ab un pam de boca oberta va sagellar y demostrar la admiració ab que rebian aquella descoberta.... Una nuvolada d'indignació y venjansa va posarlosi fi a n'aquella sessió extraordinaria y, a horas d'are, podria ja ser que s'haguessin batut las galatas. Llonzas y més llonzas.

Ab aixó, Sallent que sempre se n'hi veuen de noves no'n pot viure may d'oblidat, ha de passar a la historia bufa y fins jo crech que si'l Sr. Silvela sapigués ahont cau aquest poble, vindria sens pérdua de temps a feros també la historia de la Etica que, de fixo, resultarà mes interessant que no la de tot l'Estat Espanyol. Sallent y Mars, 8 de 1904

FUET SALLENT

Nota:—Per falta de temps y d'espai no'ns ha sigut possible publicar en aquest número, una carta den Sagalet Nou vinguda ab retrás: Ho farem en el próxim.

Arenys de Mar

Sr. Director de LA TRALLA:

El Centre Catalanista d'aquesta població va proposar al Ajuntament que'ls serenos cantessin las horas en catalá pera guanyar duas cosas: 1.ª que hi hagi sentit comú y 2.ª que no malmetin la armoniosa llengua... de badella.

Pero ¡fillets! que vam haver dit! A cal Ajuntament semblava a can butifarra. Tothom cridava a mes no poder, y fins la apotecari brut recordantse dels temps belicosos en que lluhia l'honoroso traje, va dir tantas tonterias que sense fer medicinas tots els malalts d'Arenys s'han posat bons del tip de riure que s'han fet al saber lo que ha passat a casa la vila.

Els perdidos son els que mes sanya han demostrat contra la nostra llengua, sens dubte perquè's pensan parlar be'l castellá, pero vetaquí que quan mes encesa era la barrila, surt l'aixerit regidor En Joseph Ferrán que'ls en hi diu quatre de saladas y'ls deixa a tots ab un pam y mitg de nas, deixantlos mes escorreguts que una mitja en mans d'un gat.

No cal dir que a Arenys se fan uns comentaris tan suculents que n'hi ha per sucárhí llonguets. Vaya, senyors perdidos no siguin tan llonzas y estudihi una mica mes las becerolas, que lo qu'es per are han demostrat ser molt dallonsas.

La enhorabona al Centre Catalanista d'Arenys per sas iniciativas.

Capsalera de LA TRALLA premiada en el darrer Concurs. Lema: ¡Arri burro!